

राधस् 47, 25. 10, 67, 1. उपन्यास M. 9, 31.

विश्वज्ञान्यिन् adj. *Besieger des Weltalls* Bhāg. P. 8, 13, 34.

विश्वज्ञिच्छिक्त्प (विश्वज्ञि + शिक्त्प) m. N. eines Ekāha PAÑĀV. Br. 16, 13, 1. ÇĀṆKH. Çr. 12, 8, 1. 5. 9, 5. LĀTJ. 6, 4, 1. 8, 4, 10.

विश्वज्ञित् 1) adj. *allbestehend, allgewinnend* RV. 2, 21, 1. 8, 68, 1. 9, 59, 1. 10, 170, 3. AV. 4, 11, 5. 33, 7. 17, 1, 11. Bhāg. P. 4, 20, 17. 7, 4, 7. — 2) m. a) N. eines Ekāha in der Feier Gavāmajana, der 4te Tag nach dem Vishuvant (Abhiḡit heisst der 4te vor demselben) AV. 11, 7, 12. Ait. Br. 4, 19, 6, 18. 30. TS. 7, 4, 5, 3. TBr. 1, 2, 2, 2. 4, 3, 3. Çat. Br. 4, 3, 4, 14. 12, 1, 2, 2. PAÑĀV. Br. 4, 3, 19. 20, 9, 1. KĀTJ. Çr. 24, 1, 17. ĀÇV. Çr. 8, 7, 1. 9, 9, 6. 12, 5, 12. LĀTJ. 4, 6, 13. MAÇ. 2, 6. M. 11, 74. MBh. 1, 3764. 7, 2386. 9, 2321. 13, 4943. R. 1, 13, 45. RAÇH. 4, 86. 3, 1, 6, 76. Bhāg. P. 8, 13, 4. KULL. zu M. 11, 1. विस्तिताध्ययनस्य फलाकाङ्क्षायां विश्वज्ञिन्यायेन स्वर्ग एव फलं कल्प्यम् Comm. in der Einl. zu GĀIM.; vgl. COLEBR. Misc. Ess. I, 320. — b) Bez. eines best. Feuers: यस्तु विश्वस्य जगतो बुद्धिमात्रस्य तिष्ठति । तं प्राकुर्यात्माविदो विश्वज्ञिन्नामपावकम् ॥ MBh. 3, 14445. — c) N. pr. α) eines Dānava MBh. 12, 8265. — β) eines Sohnes des Gādhī HARIV. 1766. — γ) eines Sohnes des Dr̥gharatha und Grosssohnes des Gājadratha HARIV. 1704. eines Sohnes des Gājadratha VP. 432. — δ) eines Sohnes des Satjagīt HARIV. 1037. VP. 463. Bhāg. P. 9, 22, 47.

विश्वज्ञिन्व adj. *allerquickend* RV. 6, 67, 7.

विश्वज्ञीव m. *Allseele* Bhāg. P. 5, 13, 11.

विश्वज्ञौ adj. *alltreibend*: धेनु RV. 4, 33, 8.

विश्वज्ञ्योतिष m. N. pr. eines Mannes (pl. *seine Nachkommen*) PRAVA-
MĀDHJ. in Verz. d. B. H. 33, 1. 2. — Vgl. विश्वज्ञ्योतिस्.

विश्वज्ञ्योतिस् 1) adj. *allglänzend*. — 2) m. a) N. eines Ekāha KĀTJ. Çr. 22, 2, 8. PAÑĀV. Br. 16, 10, 1. — b) N. pr. eines Mannes SAṆSK. K. 186, 4, 4; vgl. विश्वज्ञ्योतिष. — 3) f. Bez. derjenigen Ishṭakā, welche Feuer, Wind und Sonne repräsentiren sollen, Çat. Br. 6, 3, 3, 16. 10, 4, 3, 14. 8, 3, 2, 1. 7, 1, 9. TS. 5, 3, 2, 2. KĀTJ. Çr. 17, 9, 3. 18, 6, 33. — 4) n. इष्टि-
श्वज्ञ्योतिस् N. eines Sāman Ind. St. 3, 209, b. — Vgl. विश्वज्ञ्योतिस्.

विश्वञ्च (विश्वच्) s. विश्वच्.

विश्वतनु adj. *dessen Körper das All ist* Bhāg. P. 2, 1, 33.

विश्वतश्चक्षुस् adj. *der auf allen Seiten Augen hat* RV. 10, 81, 2.

विश्वतस् (von विश्व) adv. von —, an allen Seiten, allenthalben Comm. zu AK. 3, 5, 13 nach ÇKDr. RV. 1, 31, 5. 122, 6. अर्भयं कृणुहि विश्वतो नः 3, 47, 2. तपं विश्वतः शोचिषा 6, 22, 8. 7, 12, 1. 83, 8. परि वां भूतु विश्वत इयं मृतिः 104, 6. 2, 43, 2. 6, 19, 9. गिरिर्न विश्वतस्पृथुः 8, 87, 4. 2, 1, 12. AV. 7, 30, 2. VS. 12, 10. 16, 11. KAUC. 47. 68. विश्वतो ऽस्थिमये जाते — क्षिति-
मण्डले RĀGA-TAR. 3, 272. विश्वतो भयात् vor aller Gefahr Bhāg. P. 10, 31, 3.

विश्वतस्पृद् (°पाद्) adj. *allenthalben Füße habend* RV. 10, 81, 3.

विश्वतस्याणि adj. *überall Hände habend* AV. 13, 2, 26.

विश्वतस्पृथ adj. AV. 13, 2, 26 v. l. für विश्वतस्पद् des RV.

विश्वतूर् adj. *Alles übertreffend*: द्युम्न RV. 1, 48, 16.

विश्वतुराषक् adj. dass. HARIV. 14119.

विश्वतुप्त adj. *durch Alles befriedigt*: Vishṇu PAÑĀV. 4, 3, 152.

विश्वतूर्ति adj. *Alles übertreffend*: Bhārati RV. 2, 3, 8.

विश्वतोधार (विश्वतस् + 1. धारा) adj. *nach allen Seiten strömend* VS. 17, 68.

विश्वतोधी adj. *überallhin merkend* RV. 8, 34, 6.

विश्वतोबाहु adj. *allenthalben Arme habend* RV. 10, 81, 3.

विश्वतोमुख adj. *allenthalben Gesichter habend oder dessen Gesicht überallhin gewandt ist* RV. 1, 97, 6. 10, 81, 3. AV. 10, 8, 27 (ÇVETĀÇV. Up. 4, 3). Bhāg. 9, 15. HARIV. 14119. Bhāg. P. 3, 23, 40. 32, 7. 33, 25. unter den Namen der Sonne MBh. 3, 157. °मुखम् adv. *nach allen Seiten hin* Bhāg. P. 4, 28, 41.

विश्वतोय adj. (f. घा) *alles Wasser führend*: गङ्गा MBh. 13, 1846. = विश्वप्रियतोया NĪLAK.

विश्वतोवीर्य adj. *allenthalben wirksam*: वीर्यम् AV. 6, 32, 2. die Sonne 3, 31, 7.

विश्वत्र (von विश्व) adv. *allenthalben, allezeit* RV. 10, 61, 25. एतच्च म-
त्पितुर्देशे वृत्तं विश्वत्र विश्वतम् überall bekannt KATHĀS. 20, 187.

विश्वत्र्यवस् m. N. eines der 7 Hauptstrahlen der Sonne VP. (II) 2, 297, N. विश्वकार्य die erste Ausg.

विश्वथा (von विश्व) ved. adv. P. 5, 3, 11. VS. PRĀT. 3, 12. auf alle Weise, allezeit RV. 1, 141, 9. 2, 24, 11. 5, 44, 1. SV. 1, 3, 1, 3, 6 (°धा RV.). ÇĀṆKH. Çr. 17, 12, 6.

विश्वदंष्ट्र m. N. pr. eines Asura MBh. 12, 8264.

विश्वदत्ते m. N. pr. eines Brahmanen KATHĀS. 10, 158. 33, 37.

विश्वदर्शत adj. *allsichtbar* RV. 1, 23, 18. 44, 10. 7, 96, 6. 9, 63, 13. सू 66, 22. 106, 5. 10, 140, 6.

विश्वदानि adj. nach dem Comm. *allschenkend*: ततो यज्ञो जायते वि-
श्वदानि: TBr. 3, 3, 9, 10. 7, 3, 12.

विश्वदानीम् (von विश्व) adv. AV. PRĀT. 4, 23. allezeit, immer NĪL. 11. 44. RV. 1, 164, 40. 4, 30, 8. 6, 32, 5. AV. 12, 1, 7. 13, 3, 54. ĀÇV. Çr. 2, 5, 9.

— Vgl. इदानीम् und तदानीम्.

विश्वदार्वा adj. *allsengend* TS. 3, 3, 2.

विश्वदावन् adj. v. l. des AV. 4, 32, 6 für विश्वधायन् des RV.

विश्वदाव्य adj. so v. a. विश्वदाव AV. 3, 21, 3. 9. 10, 8, 39.

विश्वदासा f. N. der 7ten Zunge des Feuers (v. l. für विश्वद्वयो, विश्व-
रुची) Ind. St. 2, 396.

विश्वदम् adj. *allsehend* Bhāg. P. 4, 20, 32. KUSUM. 33, 6.

विश्वदृष्ट adj. *allgeschaut* RV. 1, 191, 5. 6. 8.

विश्वदेव 1) m. pl. alle Götter: die Viçve Devāḥ P. 6, 2, 106. Schol. RV. 6, 31, 7. 10, 125, 1. VS. 2, 22. HARIV. 11294. °देवाश्च स्मृताः GĀTĀDHJ. in Verz. d. Oxf. H. 190, a, 24. im comp. VARĀH. BRH. S. 44, 6. — 2) adj. P. 6, 2, 106. Schol. 2, 2, 33. Vārtt. 1. Schol. gaṇa मनोज्ञादि zu P. 5, 1, 133. *allgöttlich*: Indra RV. 8, 87, 2. Vāju 1, 142, 12. Br̥haspati 4, 50, 6. Savitar 5, 82, 7. Soma 9, 92, 3. 103, 4. Mahāpurusha HARIV. 14113. 14119 (विश्वदेव die neuere Ausg.). Bez. eines best. Gottes: विश्वदेवेन देवेन (विश्वदेवेन विश्वेश: die neuere Ausg.) सहायुध्यत वीर्यवान् 13190. विश्वदेवैर्भक्त = विश्वदेवानां (etwa Verehrer der Viçve Devāḥ) विषयो देशः gaṇa ऐषुकार्यादि zu P. 4, 2, 54. — 3) f. घा Uraria logopodioides Dec. RATNAM. im ÇKDr. Suçr. 1, 59, 21. 137, 4. 317, 11. = क्रुस्वगवेधुका GĀTĀDHJ. im ÇKDr. eine rothblühende Species von दण्डोत्पल RATNAM. 166.